

Aesthetic Dentistry

การรักษาทางทันตกรรมเพื่อความสวยงาม: การฟอกฟันขาว : Tooth Whitening

โดยทั่วไปสีฟันที่เข้มเกิดจาก 3 ลักษณะ คือ

1. การเปลี่ยนสีของฟันที่เกิดขึ้นภายในตัวฟัน เกิดจากการดื่มน้ำหรือรับประทานสารที่มีฟลูออไรด์มากเกินไป ทำให้เกิดเป็นลักษณะฟันตกกระ (Fluorosis) หรือการรับประทานยาปฏิชีวนะพวกเตตราไซคลิน (Tetracycline) ที่ได้รับมาตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดา รวมทั้งเกิดจากวัสดุอุดฟันที่มีส่วนผสมของโลหะ ฟันที่ตายเนื่องจากถูกกระทบกระแทก ฟันตายหมายถึงฟันที่ไม่มีเส้นเลือดเส้นประสาทมาหล่อเลี้ยงทำให้สีฟันไม่ขาวใสเหมือนฟันธรรมชาติ ซึ่งจะเกิดกับฟันที่ผุมากๆแล้วทิ้งไว้นานๆไม่ได้รับการรักษา หรือฟันที่เคยรักษาคงารากฟันมาแล้ว สาเหตุดังกล่าวอาจทำให้ฟันเป็นสีเทาดำหรือน้ำตาลเข้มมากๆ ด้วยสาเหตุนี้การฟอกสีฟันจะไม่ค่อยได้ผล แต่ถ้าต้องการฟันขาว ก็สามารถทำได้โดยการทำ Veneer หรือ Facing

2. การเปลี่ยนสีของฟันที่เกิดขึ้นภายนอกตัวฟัน ได้แก่ การที่มีคราบหินปูนหรือหินน้ำลาย คราบชา กาแฟ น้ำอัดลม ไวน์แดง หรือแกงเผ็ดต่างๆ การสูบบุหรี่ รวมไปถึงการแปรงฟันที่ผิดวิธี ทำให้มีแผ่นคราบจุลินทรีย์และหินปูน ไปเกาะที่ผิวของตัวฟันที่ละน้อยจนทำให้ฟันมีสีเหลืองเข้มขึ้น สาเหตุจำพวกนี้แก้ไขได้ไม่ยาก แค่มาขัดฟัน ขูดหินปูน หรือทำ Air Flow หลีกเลียงชา กาแฟ บุหรี่ แปรงฟันให้ถูกวิธี ก็สามารถช่วยได้

3. การเปลี่ยนสีของฟันที่เกี่ยวข้องกับอายุ ส่วนของเคลือบฟันจะบางลงเมื่อคนเรามีอายุมากขึ้นทำให้เห็นเนื้อฟันซึ่งอยู่ชั้นในและมีสีค่อนข้างเหลืองชัดเจนขึ้น เป็นกรณีที่ฟันเหลืองตามธรรมชาติแต่เข้มมากกว่าปกติ จะทำการฟอกสีฟันได้ด้วยเจลฟอกสีฟัน โดยทันตแพทย์จะต้องตรวจสอบสภาพของเหงือกและฟัน รอยร้าวต่างๆ บนตัวฟันและสภาพการร้าวของวัสดุอุดฟัน รวมทั้งจะต้องขูดหินปูนเพื่อทำความสะอาดฟันและลดการอักเสบของเหงือกก่อน

วิธีในการฟอกสีฟันแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1. **In-office bleaching** (การฟอกสีฟันในคลินิก) ทำได้ 2 วิธี

- การฟอกสีฟันโดยใช้แสงเลเซอร์ฟอกสีฟัน (Laser Tooth Whitening) แสงเลเซอร์ที่ใช้เป็นพลังงานแสงประสิทธิภาพสูงที่ให้ความร้อนต่ำสามารถกระตุ้นปฏิกิริยาเคมี ในเจลฟอกสีฟันทำหน้าที่ดึงรงควัตถุเม็ดสี (Colour Pigments) ได้อย่างมีประสิทธิภาพและยัง

สามารถกำหนดทิศทางของแสงได้ดีกว่าเครื่องฉายแสง U.V. ทว่าไปที่มีรัศมีวงกว้างและให้ความร้อนสูง วิธีการนี้จึงมีความปลอดภัยไม่ก่อให้เกิดอันตรายและระคายเคืองต่อเหงือก โดยใช้ระยะเวลาในการทำประมาณ 45 นาที

- การฟอกสีฟันโดยการใช่แสงเย็น (Cold Light) เป็นเทคโนโลยีระบบการใช้แสงเย็นและอุณหภูมิที่ต่ำ และใช้สูตรการฟอกสีฟันที่ได้รับพัฒนาปรับปรุงพิเศษ ทำให้กระบวนการของการฟอกสีฟันเป็นผลและได้ประสิทธิภาพอย่างรวดเร็ว โดยใช้ระยะเวลาการฟอกสีฟันประมาณ 30-60 นาที ไม่ทำลายเคลือบฟัน และไม่ทำให้ฟันเกิดการเสียหาย
- การฟอกสีฟันโดยการใช่เครื่องฉายแสง U.V. (แสงสีฟ้า) เป็นการฟอกสีฟันด้วยพลังงานแสงความร้อน ที่มีรัศมีวงกว้างไปกระตุ้นปฏิกิริยาเคมีในเจลฟอกสีฟัน ข้อดีคือสามารถฟอกสีฟันได้ในระยะเวลาประมาณ 1 ชั่วโมง โดยไม่ต้องนำกลับไปทำที่บ้าน ผลข้างเคียงเฉพาะบางรายอาจทำให้เหงือกมีอาการเจ็บแสบ แดง หรืออักเสบ รวมทั้งอาจทำให้มีอาการเสียวฟัน มากหรือน้อยขึ้นอยู่กับชนิด ความเข้มข้นของสารที่ใช้ รวมทั้งระยะเวลาที่ใช้ฟอกสีฟัน อาการเหล่านี้จะเกิดขึ้นช่วงสั้นๆ ในขณะที่ทำการฟอกสีฟันซึ่งจะค่อยๆหายไปเมื่อหยุดฟอกสีฟัน

2. Home Bleaching (การกลับไปฟอกสีฟันเองที่บ้าน)

การฟอกสีฟันโดยการนำน้ำยาฟอกสีฟันกลับไปฟอกสีฟันเองที่บ้าน ภายใต้การควบคุมดูแลของทันตแพทย์ เป็นระยะๆ คนไข้จำเป็นต้องพิมพ์ปาก ทำถาดพลาสติกสำหรับใส่สารฟอกสีฟันให้คนไข้เฉพาะราย โดยถาดฟอกสีฟันจะต้องแนบพอดีกับตัวฟันและเหงือก และมีที่ว่างสำหรับใส่เจลฟอกสีฟัน โดยต้องใส่ทิ้งไว้ตลอดคืน นาน 10-15 วัน โดยทั่วไปในระหว่างการฟอกสีฟัน ทันตแพทย์จะนัดกลับมาประเมินผลสัปดาห์ละ 1 ครั้ง เพื่อพิจารณาปรับความเข้มข้นของสาร และระยะเวลาในการทำแต่ละครั้งให้เหมาะสมต่อไป

หลังการฟอกสีฟัน ควรปฏิบัติดังนี้

- ควรหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่
- ควรหลีกเลี่ยงการบริโภค ชา กาแฟ โคล่า ไวน์แดง อาหารและเครื่องดื่มที่มีสีเข้ม

- ควรหลีกเลี่ยงเครื่องดื่มร้อนจัด หรือเย็นจัด
- ควรหลีกเลี่ยงอาหารที่มีรสเปรี้ยวจัดใน 2 สัปดาห์แรก
- ควรหลีกเลี่ยงน้ำยาบ้วนปาก และยาสีฟันที่มีสีเข้มด้วยเช่นกัน
- ควรใช้ยาสีฟันที่ใช้ร่วมกับการฟอกสีฟัน โดยเฉพาะ

ผลหลังจากการฟอกสีฟันเราไม่สามารถทำนายได้ว่าฟันจะขาวขึ้นมากน้อยเพียงใด ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับส่วนประกอบของฟันของแต่ละบุคคลที่แตกต่างกันออกไปในขณะที่มีการสร้างฟัน

